

Een stad voor iedereen

Bijdrage Slotdebat Programmabegroting 2022

Susanne Schilderman | fractievoorzitter D66 Utrecht

- Gesproken tekst geldt -

Voorzitter,

We zitten op dit moment een beetje tussen hoop en vrees in. Morgen is een nieuwe persconferentie en eigenlijk verwachten wij allemaal nieuwe maatregelen. We hadden gehoopt dat het niet meer nodig zou zijn, zeker na een zomer waarin we uit de pandemie leken te komen. Nieuwe maatregelen zullen dus wat vragen van ons. Het voelt als een stap terug. Nieuwe maatregelen lijken ook voor nieuwe verdeeldheid te zorgen. Ik maak mij daar zorgen om. Deze pandemie bestrijden moeten we met elkaar doen. "Utrecht, zorg voor goed elkaar", daar gingen we deze pandemie mee in. En nu wil ik die woorden graag weer in herinnering roepen en ook: geef elkaar wat ruimte, letterlijk én figuurlijk.

Het zijn de generaties na ons die de effecten van corona in de samenleving het langst voelen. Maar dat zijn ook de generaties die te maken gaan krijgen met de gevolgen van Klimaatverandering, waar wij nu wat aan moeten doen. Het zijn onze jeugd en jongeren die deze stad van ons overnemen. Van de kinderen die buitenspelen, de tieners die in hun tussenuur even snel naar de supermarkt rennen, tot de studenten die hangen op het Janskerkhof. Op een dag zit een van hen hier in deze stoel.

En met dat besef maak ik mij veel zorgen om de eenzaamheid onder jongeren. Die is dramatisch gestegen. Nog los van de onderwijsvertragingen van de vorige lockdown die nog lang niet ingelopen zijn.

Dat is mijn oproep dan ook aan jullie allen heb aandacht voor de mensen om je heen, zeker de jongeren.

Een mooi voorbeeld van aandacht voor jongeren was het tweede jaar van de pleegzorg Campagne *Utregs plekkie*. En de *Big Brothers, Big sisters of Utrecht* doen nog steeds prachtig werk om samen met kinderen wat leuks te doen. Jeugdzorg is hét voorbeeld van investeren in de toekomst. Hiervoor kwam incidentele geld van het Rijk, waar we blij mee zijn. Maar alleen geld is niet genoeg. Zeker niet als het incidenteel is. Het systeem moet beter. Omdat wij de urgentie inzien van de tekorten op jeugdzorg zou het zonde zijn als een deel van het geld hiervoor in de algemene middelen verdwijnt. Wij zien dit geld echt als een investering in het systeem en in de volgende generatie. **We vragen de wethouder om een toezegging dat we de incidentele middelen die we vanuit het rijk krijgen beschermen voor de Utrechtse jeugd. Deze middelen zodanig te oormerken dat ze alleen gebruikt kunnen worden voor de uitdagingen in de jeugdzorg en voor andere jeugd doeleinden. We houden een motie achter de hand.**

Voor de jeugd moeten wij kansen bieden, juist zij moeten hun ruimte krijgen in Utrecht.

Want Ruimte voor Iedereen, was de boodschap waarmee we aan deze collegeperiode zijn begonnen. Wij zijn trots op wat we samen voor elkaar hebben gekregen. Samen is wat Utrecht maakt, hier in de raad, maar juist ook buiten op straat.

En een stad met ruimte voor iedereen start met kansen voor iedereen. Te beginnen met het beste onderwijs. Daar werken we hard aan. Zo is er meer geld voor het behouden van onderwijspersoneel, bijvoorbeeld in Overvecht. Met Utrecht Leert pakken we de lerarentekorten in de stad aan en we maken werk van zij-instromers. Dat is heel hard nodig, want er we hebben een groot tekort aan leraren, van vierenzestig fte! We zijn ook de schoolpleinen aan het vergroenen. Zodat onze kinderen spelen en leren in een fijne, gezonde omgeving.

Die gezonde omgeving is ook de lucht die we ademen. De maatregelen uit het Gezonde Luchtplan zijn gestart. Bijvoorbeeld: naast de scooter, werd ook de snorfiets verplaatst naar de rijbaan. Zo is het nog gezonder om te ademen tijdens het fietsen. Maar de WHO normen laten zien dat we er nog niet zijn. Als stad gaan we aan de slag, maar echt schone lucht moeten we samen maken met Den Haag. Doorstroming van verkeer en gezonde lucht, **zijn dat geen mooie argumenten voor 80 op de gehele ring. Ik ben benieuwd naar de concrete uitvoering van het college, ik denk daarbij ook aan waar motie 174 uit 2019.**

Een stad voor iedereen vraagt ook om een toegankelijke stad. Overal en altijd. Tijdens de commissies vroegen we op meerdere dossiers aandacht voor dit thema en deden we de concrete suggestie om te werken met ervaringsdeskundigen, in het ontwerpproces al. Toegankelijkheid kan nou eenmaal niet vanachter een bureau worden bedacht. De inhaalslag bij ons eigen vastgoed hopen we nog voor het einde van het jaar te bespreken in de commissie. Dus die verdere inzet op ervaringsdeskundigen houdt u van ons teged.

Een stad voor iedereen is ook een plek om te wonen voor iedereen. Dat is een gigantische opgave. De prijzen liggen hoog tot torenhoog. Om wonen betaalbaar te maken werken we met het Actieplan Middenhuur, convenant Studenthuisvesting en het Actieplan Betaalbare koopwoningen. Tegelijk kijken we uitdrukkelijk naar Den Haag, om ons ook de ruimte te geven hier meer op te doen, zoals uitbreiding van de opkoopbescherming. Betaalbaar is ook meer sociale huur in de stad. In het stationsgebied zijn de percentages sociaal omhoog gegaan en in de nieuwe wijk Merwede komen achttienhonderd sociale huurwoningen.

En het antwoord op de vraag naar huizen is naast woningdelen en splitsen vooral: bouwen. En dat doen we. Utrecht is weer bouwkampioen van Nederland. Natuurlijk, de vraag blijft vele malen groter dan het aanbod. De ongelijkheid op de woningmarkt is groot evenals de wanhoop van woningzoekenden. Zowel koop en huur. D66 wil meer woningen en sneller bouwen, **wat is er voor nodig om te blijven bouwen en hopelijk versnellen, vraag ik aan het college?**

Bouwen vraagt ook wat van logistiek in de stad. De Bouwhub over water is operationeel. Een goed initiatief om slim om te gaan met logistiek, mobiliteit en ruimte. **Maar, vraag ik aan het college, is de tijd van leuke experimenten en projecten niet voorbij? Kunnen we over het gebruik van hubs geen concrete afspraken maken, of verplichten in vergunningen?**

Een stad voor iedereen is ook genieten van de stad. Dit maak ik graag concreet met **de motie Samen werken aan een prachtig park Paardenveld**. Samen met VVD, ChristenUnie en Student en Starter. De afgelopen jaren heeft hier een prachtig tijdelijk initiatief gestaan. Deze voorheen grimmige uithoek is daardoor veranderd in een gezellige en groene oase voor de stad. Graag zouden we hier de komende tijd ruimte blijven bieden aan die levendigheid tot de nieuwe gebiedsontwikkelingen definitief zijn.

Door plekken als het Paardenveld opnieuw te ontdekken geven we de stad en haar bewoners ademruimte. Zo ook Werkspoor, een oude nieuwe plek in de stad om te ontspannen. D66 steunt de motie die S&S in zal dienen om te onderzoeken of ook in het Werkspoorkwartier veilig in openbaar water gezwommen kan worden. Want daar is veel te weinig plek voor in de stad.

Een stad voor iedereen is ook eerlijk in wat zij van de inwoners vraagt en waar de vervuiler betaalt. Daarom willen we naar een eerlijker stelsel toe. Zodat niet de eenpersoonshuishoudens de rekening betalen voor de stad. Wij dienen daarom met SP, GroenLinks, Student en Starter en Partij voor de Dieren, **de motie in: Eerlijkere afvalstoffenheffing**.

Een stad voor iedereen is ook een open stad. Waar we over de gemeentegrenzen en landgrenzen kijken. Juist internationale uitwisseling was ingewikkeld de afgelopen twee jaar. En daarom moeten we daar mee aan de slag! Coalities van onderwijs en het bedrijfsleven kennen we, met de Tour en de Vuelta. Maar wij willen dit ook graag voor de culturele en creatieve sector. Voor hen was het een ruige tijd. We hebben noodsteun geboden, en geven ruimte aan herstel. Nu is het moment voor perspectief en weer vooruit kijken. Daarom samen met Student en Starter, GroenLinks en de VVD **de motie: Internationale agenda voor Utrechtse cultuursector**.

Ik rond af, een stad voor iedereen is ook een stad waarin we verbonden zijn met elkaar. Tijdens de pandemie zijn verschillen groter geworden. De polarisatie is verergerd. Ik denk terug aan mijn speech bij de voorjaarsnota waar ik aandrong op vaccinatie. Ik vind het bizar om te merken dat dit nu bijna een radicaal politiek statement is geworden. Daar maak ik me zorgen om. We werken met fijnmazig vaccineren. En sleutelfiguren in de wijk zorgen voor toegankelijke informatie. Maar die vaccinatiegraad zal verder moeten stijgen en hopelijk kunnen we dan de pandemie eindelijk achter ons laten.

De afgelopen jaren hebben we hard gewerkt om een stad te maken die werkt voor iedereen. Waar je vrij jezelf kan zijn, maar we elkaar opvangen en helpen als het niet meer gaat. Het grootste, naaste en tegelijkertijd mooiste voorbeeld was de voortdurende coronacrisis. We hebben als stad laten zien dat we dit aankonden, Utrecht, blijf voor elkaar zorgen. Bij de Voorjaarsnota gebruikte ik de woorden "het licht is aan". Ik hoop dat dit licht nooit meer uitgaat, want Utrecht kent geen sluitingstijd, de volgende generaties lopen hier alweer rond.